Oluf Palme sagde engang, at "afgørelsen af, om et politisk problem er stort eller lille, træffes ikke af regeringen. Den ligger hos folket. Til gengæld er det uansvarlige politikere, som lader befolkningen miste sin proportionssans."
Er det det, der er ved at ske i debatten om Danmarks 180.000 udlændinge ?
Med en regering bestående af fire humanistiske partier på begge sider af midterstregen i dansk politik må svaret være nej. Eller rettere: Vi bestemmer det selv. Hver af jer, politiske meningsdannere på arbejdspladsen og i jeres lokalsamfund bestemmer det.
Borgmestre og folketingsmedlemmer bestemmer det.
Debattører og andre engagerede mennesker bestemmer det. For slet ikke at tale om pressen.
Det kræver imidlertid én ting. Nej to ting: At vi identificerer problemerne præcist, og at vi overlader til VKZ-trekanten at være populistiske eftersnakkere.
Hvad er problemet så?
Først og fremmest at arbejdsløsheden skaber utryghed hos mange danskere. Men det er også, at indvandrerne er meget ulige fordelt på kommuner, på boligområder og på skoler. Oplysningen om, at antallet af familiesammenføringer er stærkt dalende efter de sidste stramninger i udlændingeloven gør ikke særligt indtryk på forældrene til det eneste danske barn i en folkeskoleklasse med lutter fremmedsprogede børn. Det er virkelighedsflugt at påstå, at den situation ikke er et problem. Er man i tvivl, så spørg: Er det den type skolegang, du selv ønsker for dine børn? Nej vel?
Det mest effektive værn mod det lille fremmedhad er, at vi løser problemerne.
Vi skal stoppe udviklingen af boligområder, hvor socialt truede danskere, indvandrere og flygtninge er den helt dominerende del af beboerne.
I det regeringsudvalg - By-udvalget -, som jeg er formand for, arbejder vi med idéer til målrettet socialt arbejde, boligforbedring, huslejenedsættelse og kriminalpræventiv indsats.
Vi leder også efter metoder til at supplere de muligheder, der allerede er i lovgivningen til at skabe et mere nuanceret bosætningsmønster. Kan det ikke klares indenfor den enkelte kommune, kan vi blive nødt til at tænke regionalt.
Vi skal også - hvor kontroversielt det end er - fordele skolebørnene bedre. Gør vi ikke det, vil fremmedsprogetheden vokse i næste generation. Og for de voksne

indvandrere, som kommer hertil via giftemål, skal undervisning i dansk sprog, kultur og samfundsforhold være obligatorisk. Det betyder, at retten til at få dagpenge eller bistandshjælp følges af pligten til at gå til undervising. Men - som Ole Askvig sagde det i går - det kræver naturligvis, at kurserne er der. At de er kvalificerede, og at man ikke sætter en højtuddannet og en analfabet på samme skolebænk. Der er i amterne et stort efterslæb i undervisningen af voksne indvandrere. Det vil der komme ny lovgivning om i efteråret.

Eller lad mig nævne et tredie eksempel fra arbejdet i byudvalget: Uhensigtsmæssig brug af familiesammenføringsreglerne skal stoppes. Derfor ser vi fx på forsørgelsesordninger, som ikke holder vand. Vi diskuterer også betingelserne for at få familiesammenføring - naturligvis set i lyset af de nyeste mere beskedne tal. I første halvår af 1993 blev der givet 2640 familiesammenføringstilladelser. 1817 af dem var til ægtefæller. Deraf drejede det sig i 1138 tilfælde om danske eller nordiske statsborgere med bopæl her i landet, mennesker som ville dele livet med en udlænding. Fx folk som Niels Mikkelsen, som var på talerstolen her i går. De øvrige, som fik lov til at få deres ægtefæller hertil var 333 flygtninge og 346 indvandrere.

Vi gider ikke høre på alle jeres tal, er der nogen der siger.

Svaret er: Jamen, det er I nødt til. Uden det korrekt formulerede grundlag bliver udlændingedebatten til følelsesmæssig bragesnak, positiv eller negativ. Så gør vi præcis det, Oluf Palme advarede imod. Så er vi uansvarlige ved at acceptere, at befolkningen mister proportionssansen. Og uden proportionssans kommer fremmedhadet.

Det er imidlertid også nødvendigt, at vi, det danske samfund, forholder sig utvetydigt til fx asylansøgeres uacceptable opførsel. Gudskelov hører det til sjældenhederne Men der skal siges fra, når det sker. Danskerne vil fx ikke finde sig i, at samtidig med at vi som del af FN's nødhjælpskolonner kæmper for at komme ind i Mostar for at undgå, at muslimerne skal dø af sult, sultestrejkedes der på et dansk asylcenter. Det var nogle af de heldige, som var sluppet ud. De kunne ikke lide den danske mad. Også her tippede proportionssansen - til den danske befolknings velbegrundede harme.

Men generelt er det min opfattelse, at samlivet mellem lokalbefolkningen og jugoslaverne går godt. Der er medynk og forståelse for det humanitære mareridt i det tidligere Jugoslavien. Der er ægte optagethed af at hjælpe.

Jeg bliver ind imellem spurgt, hvad forskellen er på den tidligere regerings udlændingepolitik og vores.
Der er mange. Den korteste version lyder: De fik deres flygtningepolitik afgjort i højesterets kæremålssal. Vi afgør vores i dialog med befolkningen.